

аналізу були описані основні риси репрезентації концепту в світі комп'ютерної гри, а також виявлені точки деформації у проекції вторинного явища.

Ключові слова: герой, концепт, фрейм, фреймовий аналіз, комп'ютерна гра, штучний інтелект.

Omelianchuk M. V. The concept "Hero" in the Russian linguoculture and the features of its representation in the frame of the modern computer game.

This article provides the analysis of the concept "hero" in the Russian linguoculture from the point of view of linguosemiotics and paremiology. A similar frame as the key and the most suggestively valent element of the phenomenon-forming cluster of the modern computer game has been considered as well. Based on the matching of two units (the concept for linguoculture and the frame for a virtual game space) in linguosemiotical, historical, philosophical and paremiological aspects with the applying of the frame analysis the main features of the concept representation in the world of a computer game were described, the points of deformation in the secondary phenomenon projection were identified.

Keywords: hero, concept, frame, frame analysis, computer game, artificial intelligence.

Н. М. Савчук

**Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини**

МОТИВАЦІЙНО ЗВ'ЯЗАНІ СЛОВА ЯК ЗАСОБИ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ ІНДИВІДУАЛЬНОГО СТИЛЮ АВТОРА (НА МАТЕРІАЛІ ПОЕТИЧНИХ ТЕКСТІВ ЛЕСІ УКРАЇНКИ)

У статті розглянуто ключову мотиваційну тріаду, запропоновану І. О. Бліновою: вмотивованість – мотиваційно зв'язані слова – внутрішня форма слова; надано визначення поняттям "поетичний текст", "індивідуальний стиль автора" в сучасному мовознавстві; простежено мотиваційно зв'язані слова у поетичних текстах Лесі Українки, притаманні її індивідуальному стилю.

Ключові слова: мотиваційна тріада, вмотивованість, мотиваційно зв'язані слова, внутрішня форма слова, Л. Українка.

На сучасному етапі розвитку лінгвістичної науки не втрачає своєї актуальності проблема мотиваційних зв'язків. Витоки цього напрямку сягають античності (Платон). Безпосередні теоретичні передумови мотивології представлено в теорії мотивованості мовного знака Ф. де Соссюра і концепції внутрішньої форми слова О. О. Потебні (яка, своєю чергою, спирається на ідеї В. фон Гумбольдта про внутрішню форму мови).

Вивчення лексичних одиниць з позиції їх мотивованості проводилося в межах різних лінгвістичних дисциплін (етимології, ономасіології, словотвору). З розвитком функціонального напрямку в лінгвістиці актуальним відносно до проблеми мотивованості слова стало питання про роль мовної особистості у встановленні мотиваційних зв'язків між лексичними

одинацями мови. Насправді, з функціональної позиції, зв'язок, що встановлюються між лексичними одиницями в мовній практиці, набуває більшого значення, ніж реальне генетичне споріднення.

Неможливість ігнорування цього аспекту привернула увагу дослідників до тих галузей лексичної системи мови, які раніше належали до периферійних: синхронний словотвір (М. Н. Янценецька), народна етимологія (Т. А. Грідіна), паронімія і парономазія (В. М. Ніконов). Комплексну розробку проблему мотивованості лексичних одиниць з позиції мовної свідомості отримала в межах теорії мотивації (О. І. Блінова, Н. Д. Голєв, Т. А. Демешкіна, В. Г. Наумов, Н. Г. Нестерова, Е. А. Шенделєва та ін.).

У монографії О. І. Блінової було надано теоретичне обґрунтування виокремлення цього напрямку в лексикології, сформульовані основні поняття лексичної теорії мотивації і виокремлені різні аспекти мотивології: онтологічний, функціональний, динамічний, порівняльний, методологічний, лексикографічний та ін.

Функціональний аспект теорії мотивації розглядався в монографії та низці статей О. І. Блінової [2–5 та ін.]. Була складена типологія функцій мотиваційно зв'язаних слів (МЗС), співвідносних з основними функціями мови: комунікативної, емоційно-експресивної, естетичної. При цьому була відзначена поліфункціональність МЗС, універсальність їх ролі в тексті. Мотивація розглядалася як основа для створення низки стилістичних прийомів на матеріалі художньої та публіцистичної мови [5]. Особливу увагу було приділено дослідженню індивідуально-авторської мотивації [1; 5].

Вивчення функцій мотивації на діалектному матеріалі займає важливе місце в дисертаційному дослідженні В. Г. Наумова [20], присвяченому вивченню явища мотивації слів у народному говорі. Тут уперше був відзначений двоїстий характер регулятивного впливу МЗС: спрямованого на звуження або розширення змісту слова. Роль МЗС у дитячій мові розглядалася в праці К. В. Гарганєєвої.

У низці праць, присвячених дослідженню художнього тексту в аспекті лінгвостилістики, комунікативної лінгвістики, теорії перекладу, МЗС згадуються під іншою назвою (етимологічна фігура – А. В. Федоров, М. Ю. Лотман; паронімічна атракція – В. П. Григор'єв, В. М. Ніконов) або розглядаються поряд з іншими стилістичними засобами (Н. С. Болотнова, І. А. Пушкарьова). Значне місце займає дослідження функцій мотивації в монографії Л. В. Зубової [15], присвяченої творчості Марини Цветаєвої, але тут мотивація розглядається переважно в словотвірному аспекті. Ролі мотивації у створенні ідіостилю Осипа Мандельштама присвячено окрему статтю Є. Ю. Сипало [25].

Мета статті – визначити характерні мотиваційно зв'язані слова, які виступають засобами репрезентації індивідуального стилю автора у поетичному тексті. Завдання: простежити мотиваційну тріаду за версією І. О. Блінової: вмотивованість – мотиваційно зв'язані слова – внутрішня форма слова; надати визначення поняттям “поетичний текст”, “індивідуальний стиль автора” у сучасному мовознавстві; простежити мотиваційно зв'язані слова в поетичних текстах Лесі Українки, притаманні її індивідуальному стилю.

Як зазначає О. І. Блінова, мотиваційна тріада включає три ключових терміни мотивології: вмотивованість слова, мотиваційно зв'язані слова та внутрішню форму слова, кожен з яких отримав досить повну інтерпретацію в мотивології [6].

У мотивології під вмотивованістю слова розуміється структурно-семантична властивість слова, що дає змогу усвідомити взаємозумовленість його значення (семемі) і звучання (лексемі) на основі співвідносності з мовною або немовною дійсністю. В ієрархії властивостей слова вмотивованість займає провідне місце, визначаючи залежність від неї таких властивостей лексичних одиниць, як ізоморфність, ідіоматичність, метафоричність, образність, інтенсивність, експресивність, оцінність, синонімічність, антонімічність [4, с. 34–40]. Із вмотивованістю пов'язані всі види лінгвокультурологічних характеристик метафоричних одиниць: уособлення, антропоморфізм, артефактоморфізм, зооморфізм, фітоморфізм, фonomорфізм, натуроморфізм.

При цьому О. І. Блінова підкреслює, що вмотивованість як властивість слова має такі особливі засоби вираження, як МЗС і внутрішня форма слова (ВФС). Реалізація МЗС здійснюється в безмежній безлічі текстів у межах усіх наявних форм мови та їх стильових різновидів [4, с. 34–40, 57–71, 120–148]: у літературній мові і т. ін.

МЗС виконують велику кількість функцій. У комунікативній сфері мови налічується 16 функцій (текстоутворювальна, системоутворювальна, метамовна, характеризуюча, апелятивна та ін. [4, с. 34–40, с. 147]), в естетичній сфері мови – 6 функцій (створення образності тексту, звукових і зримих образів, вираження ключових слів, стрижневих засобів поетичного тексту [4, с. 34–40, с. 148]). Інший засіб вираження вмотивованості – ВФС – потребує додаткового пояснення, оскільки це поняття має різні трактування у працях окремих дослідників. О. І. Блінова, слідом за О. О. Потєбнею і В. В. Виноградовим, які запропонували концепцію ВФС з її синхронним підходом, семасіологічним аспектом аналізу, із зумовленістю ВФС вмотивованістю лексичної одиниці, починаючи з перших праць і закінчуючи останніми, запропонувала таке визначення ВФС: морфо-семантична

структура слова, що виражає взаємозумовленість його звучання і значення [4, с. 8].

Ще два поняття, які потребують уточнення – поетичний текст й індивідуальний стиль автора.

Поетичний текст – це особлива форма комунікації, яка відображає певну модель світу, представлену відповідно до естетичної концепції автора. У поетичному тексті базисні, універсальні мовні моделі набувають специфічних рис, зумовлених, насамперед, індивідуально-авторським світосприйняттям.

Художник слова, спираючись на властивості слова, як би передає предмети світу чуттєво у розряд внутрішніх духовних образів, у яких виявляється істина, яка відповідає його естетичному ідеалу [10, с. 123].

“Почуттєвим є той світ”, який сприймається поетами з різних боків. Наприклад, у поезії М.Цветаєвої та М.Гумільова найбільш яскраво представлені зорові образи, в художньому світі О.Блока – слухові, а в поетичних текстах Б.Пастернака (на тлі інших поетів Срібного століття) значущими стають нюхові образи. На основі конкретно-чуттєвого сприйняття народжується метафоричність, наочна відчутність поетичних образів.

Мовні одиниці з семантикою сприйняття представлені на різних ділянках мовної системи. Як зазначає С.Є.Караваєва, лексика сприйняття – складне структурно-семантичне утворення з високим ступенем впорядкованості мовних одиниць. Основним способом досягнення символічної експресії мови й ефекту “коливання смислів” є ослаблення денотативної співвіднесеності, перехід до інших семантичних полів. Завдяки семантиці слів контекстуального оточення у розглянутих лексичних одиниць з’являється оцінний компонент значення [16].

Що стосується індивідуального стилю автора, то, наприклад, В.А.Виноградов зазначає, що “специфічні мовні особливості певного носія мови” [11, с. 144] відіграють особливу роль у поезиці, де принциповим є співвідношення загальних та індивідуальних стильових характеристик. В.С.Модестов говорить про “авторську манеру” і про “індивідуальний почерк письменника” [19, с. 39], однак акцентує увагу на “формах мови” як проявах авторської манери. А.І.Єфімов, закликаючи дослідити елементи того “нового, індивідуально-авторського”, що “вносить письменник до системи засобів літературного висловлювання” [14, с. 166], вживає для опису цих засобів словосполучення “склад письменника”, який розуміє як “індивідуальну систему побудови мовних засобів, яка виробляється і застосовується письменником при створенні художніх творів” [14, с. 166].

У цілому читач поетичного твору інтуїтивно уявляє собі індивідуальний стиль автора, а тому йому вдається відрізнити його від індивідуального

стилю іншого автора. Іншими словами, у творі помітні мовні, творчі, мистецькі прояви автора; ці взаємозалежні елементи дають уявлення про індивідуальні стилі оригінальних авторів і поетів-перекладачів. Однак позначення конкретного об'єкта, що відображає “індивідуально-авторське” й “індивідуально-перекладацьке”, створює значні смислові і термінологічні труднощі.

Аналіз наукових праць з цієї проблематики демонструє, що в більшості випадків дослідники описують ідіостиль авторів через подання загальної оцінки типу “документальність, ораторство, монументальність” або через перерахування кількох загальних особливостей творчості (наприклад, лейтмотиви автора), у кращому випадку – через опис декількох улюблених і розглянутих окремо образно-експресивних форм, художніх прийомів (наприклад, особливості метафор автора або використання ним алюзій).

Так, у книзі Н. П. Пінежанінової [21], у працях О. Г. Ревзіної [23] представлено звукову організацію як компонент індивідуального стилю, де простежено зв'язок звуку зі змістом. Незважаючи на вузький аспект – розгляд лише звукової сторони індивідуального стилю, ця праця робить значний внесок у розширення поняття “індивідуальний стиль”, оскільки виводить індивідуальний стиль за межі сукупності суто лексичних компонентів, що є фонетичним рівнем мови як рівень складових індивідуального стилю. В. П. Григор'єв пише про *граматику* індивідуального стилю В. Хлебнікова [13]. У своїй праці автор постулює необхідність установки на системний опис певного індивідуального стилю. Серед сучасних досліджень зустрічаються і такі, що розглядають інші аспекти ідіостилу (див. праці І. Н. Артюха, С. А. Ахмадєєвої, Н. Чурілової та ін.). Однак у проаналізованій літературі не має спроб об'єднати ці аспекти з метою наукового аналізу індивідуального стилю як складного філологічного об'єкта, який повинен цілісно описуватися на різних рівнях мови.

У цьому плані заслуговує на увагу праця Т. В. Сурганової, в якій на основі методу філологічної топології [22] виявлено стійкі мовностилістичні характеристики, що конструюють топологічний інваріант текстів Р. Кіплінга [24]. Автор розвиває метод топологічної стратифікації для виявлення наскрізних констант ідіостилу.

Одним з яскравих засобів репрезентації індивідуального стилю автора, тобто художньої виразності у поетичному тексті, є МЗС, для яких О. І. Блінова виділяє функції, підкреслюючи поліфункціональний характер цього явища в естетичній сфері мови: створення образності тексту, створення художнього, звукового, зримого образу, вираження ключових слів, вираження стрижневих засобів поетичного тексту [4, с. 195].

Перш ніж приступити до аналізу поетичних текстів, необхідно зробити декілька пояснень:

– під художнім образом розуміється “конкретно-чуттєве відтворення дійсності відповідно до обраного естетичного ідеалу” [10, с. 124]; таким чином, індивідуальна образність може проявлятися через посилення почуття звуку, кольору, запаху та ін.;

– у фокусі уваги з’являються лексичні одиниці, що містять в основному значенні це “чуттєве сприйняття” або набувають цього значення в результаті “контекстного нарощення”.

Таким чином, МЗС розуміємо як комплексну лексичну одиницю, що складається з двох і більше елементів, унаслідок чого вони здатні нести смислове навантаження, не властиве семантиці окремих слів. Мотиваційний повтор у художньому тексті акцентує увагу на тих або тих формально-семантичних компонентах слова, що впливають на смисловий обсяг слова, частини тексту або навіть цілого тексту, створюючи “ефект семантичної багатовимірності” за рахунок взаємодії лексичного та актуалізованого мотиваційного значення.

Наприклад:

Огні незліченні,

*Мов стрічки **огненні,***

До моря спускаються з міста,

А в пристані грає

Огнями сіяє

Корабликів згря барвіста.

(Подорож до моря, 1889)

У даному випадку на основі контактного використання однокореневих слів, що мають ідіоматичне значення, поєднується “чисте” морфемно-мотиваційне й ідіоматичне значення слів, у результаті чого відбувається деідіоматизація слів, відновлюється їх загальна семантична основа, що сприяє експресивізації й афористичності звучання думки.

Аналіз ідіостилю в аспекті теорії мотивації передбачає виявлення різних прийомів застосування мотивації в авторських текстах, а також їх кількісний підрахунок. Так, кількісні дані щодо мотивації у творчості Л. Українки показали, що вона є однією з лінгвістичних домінант поетичної мови автора. На рівні контактної мотивації улюбленим прийомом поетеси стає прийом протиставлення (125 мотиваційних пар оформляють цей прийом у 250 віршах). На рівні дистантної мотивації найбільш частотним прийомом є прийом ключових слів, що мають структуроутворювальне значення для вірша (76 мотиваційних ланцюжків у 250 віршах).

Відзначаючи різницю між контактною і дистантною мотивацією, необхідно зазначити, що контактна мотивація реалізується в межах одного предметного висловлювання, в межах окремого мікроконтексту твору,

дистантна – характеризується поширенням мотиватів у всьому тексті і в деяких випадках може відігравати значну роль в організації цілого вірша.

Дистантна мотивація виявляється можливою, оскільки в поетичному тексті кожен елемент гранично підпорядкований цілому змісту. Усвідомлення слів як мотиваційно зв'язаних відбувається завдяки тому, що поетичний текст має певну “гармонійну вертикаль” [28], яка виникає внаслідок підсвідомого “вертикального читання” віршів, що дозволяє при їх прочитанні “повертатися до вже прочитаного і осмисленого і сприймати це в новому світлі” (Ю. М. Лотман)

Вертикальне сприйняття поетичного твору та “принцип повернення” при його читанні робить мотиваційний повтор значущим для розуміння тексту. МЗС, співвідносячись між собою в просторі тексту, сприймаються в ньому як ключові слова.

Наступний щабель дослідження ідіостилю в аспекті теорії мотивації передбачає визначення призначення або художньої функції найбільш використовуваних мотиваційних прийомів у межах усїєї творчості поета. Аналіз функціональної орієнтації улюблених прийомів використання мотивації дає змогу перейти від опису формальних мовних закономірностей авторського стилю до вираження ними змістовним компонентів, що відповідає концепції ідіостилю як явища єдиного у своїй формі і змісті (В. В. Виноградов, В. М. Жирмунський, Б. А. Ларін та ін.).

Аналіз функціональної орієнтації застосування мотивації проходить шляхом узагальнення отриманих даних про функції мотивації в текстах поета, тобто є результатом аналітичної і синтезуючої роботи дослідника, “вмотивованою семантичними, змістовними й естетичними особливостями текстів” [27, с. 146], у яких застосовувалася мотивація. У результаті відкривається індивідуальний погляд художника на існуючий світ.

Так, аналіз функціональної орієнтації прийому контрасту у творчості Л. Українки дозволяє вибудувати світообраз її поезії як суперечливий, але доступний гармонізації:

Наприклад:

*Коли ж почую я, що **промінь** погасає
Надії милої, – тоді, Натуро-ненько,
Прийми моє знебулеє серденько,
І **проміння** нове нехай йому засяє!*

(До натури, 1889)

Аналіз функціональної орієнтації композиційно- або структуроутворювальної мотивації в поезії Л. Українки виявив найбільш актуальний тип композиційної будови в її віршах. Поетеса дуже часто застосовує двочастинну композицію, яка є зіткненням предметної ситуації,

яку вона почерпнула з явищ навколишньої дійсності, і трансформованого узагальненого образу, який виник на основі осмислення цієї предметної ситуації. Слова, пов'язані з урахуванням семантичної мотивації, “розносяться” за двома заявленими сферами – предметною та метафорично осмисленою. Слова з прямим значенням у першій частині відповідають словами з переносним значенням у другій частині. Серед віршів подібної композиційної структури можна назвати “Прощай, Волинь! прощай, рідний куточок!”, “Далі, все далі! он латані ниви...”, “Красо України, Подолля!”, “Сонечко встало, прокинулось ясне...”, “Великеє місто. Будинки високі...”, “Далі, далі від душного міста!”, “Ой високо сонце в яснім небі стало...”, “Вже сонечко в море сіда...”, “Кінець подорожі...” (1888 р.) та ін. Зазначені вірші є гранично соціологізованими, бо вони спрямовані на розкриття непривабливої суті навколишнього світу: в них поетеса оголює виразки суспільства, акцентує загальні негативні тенденції сучасності, розвиває тему протистояння людини і суспільства, художника і суспільства, агресивного, тоталітарного, націленого на знищення окремої людини. Наприклад:

Не дивуйтесь, що квітом прекрасним

Розцвілася дівчина несміла, –

Так під промінням сонечка ясним

Розцвітає первісточка біла.

(Напровесні, 1889)

У вірші здійснюється осмислення конкретної ситуації, надається йому узагальнений сенс і зведення розкритої проблеми в загальнолюдському масштабі. Зміст узагальненості досягається за допомогою застосування семантичної мотивації, есплікується пряме значення слів (розцвілася – на початку вірша), яке є відправним пунктом роздумів автора, і метафоричне значення, яке розкриває справжній зміст, актуальний для поета.

Представлений твір і подібні до нього характеризуються загальним затемненням сенсу. Однак поет не приховує ключ до розгадки іншомовності. Семантична мотивація відповідає цій меті, оскільки есплікується підстава метафоризації. Застосування мотиватів з прямим і переносним значеннями в контексті характеризує стиль Л. Українки як стиль, що тяжіє до белетристичної, яка передбачає збереження досить “прозорі” вказівки на підставу іншомовності, що зумовлено орієнтацією поетеси на широкого, масового читача.

У межах різних ідіостилей використання мотивації отримує різну функціональну орієнтацію, реалізує різні семантичні завдання, що пояснюється індивідуальністю поетичного світообразу кожного учасника. В. В. Виноградов писав, підкреслюючи цю думку, що “одні й ті ж прийоми

мають різний зміст і виконують різні функції в словесно-художній системі різних письменників” [12, с. 110].

Таким чином, аналіз ідіостилю в аспекті теорії мотивації передбачає не лише виявлення мотиваційних прийомів, але й дослідження їх художніх функцій, узагальнення яких дозволяє скласти картину індивідуального художнього стилю. Заключним етапом дослідження, що доводить неповторність та індивідуальність авторського підходу до використання художнього потенціалу мотивації, є етап порівняльного аналізу.

У підсумку зазначимо, що:

1. Вмотивованість – це структурно-семантична властивість слова, що дає змогу усвідомити взаємозумовленість його значення (семема) і звучання (лексема) на основі співвідносності з мовною або немовною дійсністю. При цьому вмотивованість як властивість слова має такі особливі засоби вираження, як мотиваційно зв'язані слова і внутрішня форма слова. У центрі уваги опинилися МЗС, які реалізують, як правило, системно-творчу функцію мови, забезпечують цілісність його словесного каркаса (О. І. Блінова).

2. Поетичний текст – це особлива форма комунікації, яка відображає певну модель світу, представлену відповідно до естетичної концепції автора.

3. Індивідуальний стиль автора – це “специфічні мовні особливості певного носія мови” (В. А. Виноградов), які відіграють особливу роль в поезії, де принциповим є співвідношення загальних й індивідуальних стильових характеристик; це – “авторська манера” й “індивідуальний почерк письменника” (В. С. Модестов).

Перспективами подальших досліджень є встановлення і зіставлення мотиваційно зв'язаних слів різних авторів як репрезентації їх індивідуального стилю.

Л і т е р а т у р а :

1. *Блинова О. И.* Индивидуально-авторская мотивация слов / О. И. Блинова // Слово в системных отношениях на разных уровнях языка : Всерос. лингв. науч. конф. (13–17 ноября 1995 г.) : тезисы докладов. – Екатеринбург, 1995. – С. 7–8.
2. *Блинова О. И.* Мотивационная “одежда” стилистических фигур / О. И. Блинова // Вестник ТГПУ. Серия : Гуманитарные науки (филология). – Томск, 1998. – Вып. 6. – С. 3–5.
3. *Блинова О. И.* Мотивационно связанные слова на газетной полосе / О. И. Блинова // Номинативные единицы языка и их функционирование. – Кемерово, 1987. – С. 66–75.
4. *Блинова О. И.* Мотивология и ее аспекты / О. И. Блинова. – 3-е изд., испр. и доп. – М. : Красанд, 2010. – 304 с.

5. *Блинова О. И.* О чем звонят колокола? (Стилистические этюды) / О. И. Блинова // Вестник Томского государственного университета. – Томск : Изд-во Том. ун-та, 1999. – Т. 268. – С. 94–96.
6. *Блинова О. И.* Об одном феномене антропологической лингвистики / О. И. Блинова // Современные образовательные стратегии и духовное развитие личности. Серия : Язык в социально-культурном пространстве. – Томск, 1996. – С. 8–13.
7. *Блинова О. И.* Русская мотивология / О. И. Блинова. – Томск : Изд-во Том. ун-та, 2000. – 48 с.
8. *Блинова О. И.* Эстетическая функция мотивации / О. И. Блинова // Слово в системных отношениях на разных уровнях языка (Функциональный аспект) : тезисы докл. Всерос. науч. конф. – Екатеринбург, 1993. – С. 17–18.
9. *Блинова О. И.* Явление мотивации как отражение лексических связей слов / О. И. Блинова // Системные отношения на разных уровнях языка. – Новосибирск, 1988. – С. 71–77.
10. *Валгина Н. С.* Теория текста : учеб. пособ. / Н. С. Валгина. – М. : Логос, 2004.
11. *Виноградов В. А.* Идиолект / В. А. Виноградов // Русский язык : Энциклопедия. – М., 1998. – С. 144.
12. *Виноградов В. В.* Стилистика. Теория поэтической речи. Поэтика / В. В. Виноградов. – М., 1963. – 255 с.
13. *Григорьев В. П.* Грамматика идиостиля : В. Хлебников / В. П. Григорьев. – М., 1983.
14. *Ефимов А. И.* Стилистика художественной речи / А. И. Ефимов. – М., 1957. – С. 166.
15. *Зубова Л. В.* Поэзия Марины Цветаевой : лингвистический аспект / Л. В. Зубова. – Л. : Изд-во ЛГУ, 1989. – 264 с.
16. *Караваева Е. С.* Лексика восприятия в русской поэзии начала 20 века / Е. С. Караваева. – М., 1989.
17. *Михайлова О. С.* Роль мотивации в формировании поэтического мирообраза Е. Евтушенко / О. С. Михайлова // Художественный текст: Слово. Концепт. Смысл : материалы VIII Всерос. науч. семинара. – Томск, 2006. – С. 120–124.
18. *Михайлова О. С.* Сопоставительное исследование идиостиля в аспекте теории мотивации (на материале поэзии Е. Евтушенко, А. Вознесенского, Б. Ахмадулиной) / О. С. Михайлова // Интеграционные процессы и проблемы междисциплинарного взаимодействия в современной науке : материалы Междунар. науч. конф. – Томск, 2006. – С. 332–349.
19. *Модестов В. С.* Художественный перевод: история, теория, практика / В. С. Модестов. – М. : Изд-во Лит. ин-та им. А. М. Горького, 2006. – 463 с.
20. *Наумов В. Г.* Явление мотивации слов в системе диалекта : дис. ... канд. филол. наук / В. Г. Наумов. – Томск, 1985. – 297 с.
21. *Пинежанинова Н. П.* Индивидуальный стиль и звуковая организация поэтической речи / Н. П. Пинежанинова. – СПб. : Изд-во СПбГУ, 1999.
22. *Полубиченко Л. В.* Филологическая топология : теория и практика : дис. ... д-ра филол. наук / Л. В. Полубиченко. – М., 1991.

23. *Ревзина О. Г.* Поэтический идиолект / О. Г. Ревзина // Очерки истории языка русской поэзии XX века. Поэтический язык и идиостиль. Общие вопросы. Звуковая организация текста. – М., 1990.
24. *Сурганова Т. В.* Топология поэзии и прозы Редьярда Киплинга : дис. ... канд. филол. наук / Т. В. Сурганова. – М., 2010.
25. *Сыпало Е. Ю.* Роль мотивации в создании идиостиля (на материале поэзии М. Цветаевой) / Е. Ю. Сыпало // Филологические исследования : сб. ст. молодых ученых. – Томск : Изд-во ТГУ, 2000. – С. 152–158.
26. Творча спадщина Лесі Українки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lesya.artiweb.org.ua/works/verses/index.html>.
27. *Чернухина И. Я.* Основы контрастивной поэтики / И. Я. Чернухина. – Воронеж, 1990. – 198 с.
28. *Штайн К. Э.* Гармоническая организация поэтического текста : автореф. дис. на соискание уч. степени д-ра филол. наук / К. Э. Штайн. – СПб., 1994. – 39 с.

R e f e r e n c e s :

1. *Blinova O. I.* Individualno-avtorskaya motivatsiya slov [Individual-author's motivation of words] / O. I. Blinova // Slovo v sistemnykh otnosheniyakh na raznykh urovnyakh yazyka : Vseros. lingv. nauch. konf. (13–17 noyabrya 1995 g.) : tezisy dokladov. – Yekaterinburg, 1995. – S. 7–8.
2. *Blinova O. I.* Motivatsionnaya “odezhda” stilisticheskikh figure [Motivational “clothing” of stylistic figures] / O. I. Blinova // Vestnik TGPU. Ser.: Gumanitarniye nauki (filologiya). – Tomsk, 1998. – Vyp. 6. – S. 3–5.
3. *Blinova O. I.* Motivatsionno svyazanniye slova na gazetnoy polose [Motivationally related words on the newspaper page] / O. I. Blinova // Nominativniye yedinitsey yazyka i ikh funktsionirovaniye. – Kemerovo, 1987. – S. 66–75.
4. *Blinova O. I.* Motivologiya i yeyo aspekty [Motivation and its aspects] / O. I. Blinova. – 3-ye izd., ispr. i dop. – M. : Krasand, 2010. – 304 s.
5. *Blinova O. I.* O chem zvonyat kolokola? (Stilisticheskiye etyudy) [What are the bells ringing about? (Stylistic Etudes)] / O. I. Blinova // Vestnik Tom. gos. un-ta. – Tomsk : Izd-vo TGU, 1999. – T. 268. – S. 94–96.
6. *Blinova O. I.* Ob odnom fenomene antropologicheskoy lingvistiki [On a phenomenon of anthropological linguistics] / O. I. Blinova // Sovremenniye obrazovatelniye strategii i dukhovnoye razvitiye lichnosti. Seriya : Yazyk v sotsialno-kulturnom prostranstve. – Tomsk, 1996. – S. 8–13.
7. *Blinova O. I.* Russkaya motivologiya [Russian Motivation] / O. I. Blinova. – Tomsk : Izd-vo TGU, 2000. – 48 s.
8. *Blinova O. I.* Esteticheskaya funktsiya motivatsii [Aesthetic function of motivation] / O. I. Blinova // Slovo v sistemnykh otnosheniyakh na raznykh urovnyakh yazyka (Funktsionalniy aspekt) : tezisy dokl. Vseros. nauch. konf. – Yekaterinburg, 1993. – S. 17–18.
9. *Blinova O. I.* Yavleniye motivatsii kak otrazheniye leksicheskikh svyazey slov [The phenomenon of motivation as a reflection of lexical connections of words]

- / O. I. Blinova // Sistemniye otnosheniya na raznykh urovnyakh yazyka. – Novosibirsk, 1988. – S. 71–77.
10. *Valgina N. S.* Teoriya teksta : ucheb. posob. [Text Theory : textbook] / N. S. Valgina. – M. : Logos, 2004.
 11. *Vinogradov V. A.* Idiolekt [Idiolekt] / V. A. Vinogradov // Russkiy yazyk : Entsiklopediya. – M., 1998. – S. 144.
 12. *Vinogradov V. V.* Stilistika. Teoriya poeticheskoy rechi. Poetika [Stylistics. The theory of poetic speech. Poetics] / V. V. Vinogradov. – M., 1963. – 255 s.
 13. *Grigoryev V. P.* Grammatika idiostilya : V. Khlebnikov [Grammar of idiostyle : V. Khlebnikov] / V. P. Grigoryev. – M., 1983.
 14. *Yefimov A. I.* Stilistika khudozhestvennoy rechi [Stylistics of artistic speech] / A. I. Yefimov. – M., 1957. – S.166.
 15. *Zubova L. V.* Poeziya Mariny Tsvetayevoy : lingvisticheskiy aspekt [Marina Tsvetaeva's Poetry : Linguistic Aspect] / L. V. Zubova. – L. : Izd-vo LGU, 1989. – 264 s.
 16. *Karavayeva Ye. S.* Leksika vospriyatiya v russkoy poezii nachala 20 veka [Vocabulary of perception in Russian poetry of the early 20th century] / Ye. S. Karavayeva. – M., 1989.
 17. *Mikhaylova O. S.* Rol motivatsii v formirovanii poeticheskogo miroobraza Ye. Yevtushenko [The role of motivation in the formation of the poetic image of the world. E. Evtushenko] / O. S. Mikhaylova // Khudozhestvenniy tekst : Slovo. Kontsept. Smysl : materialy VIII Vseros. nauch. seminar. – Tomsk, 2006. – S. 120–124.
 18. *Mikhaylova O. S.* Sopostavitelnoye issledovaniye idiostilya v aspekte teorii motivatsii (na materiale poezii Ye. Yevtushenko, A. Voznesenskogo, B. Akhmadulinoy) [Comparative study of idiostyle in the aspect of the theory of motivation (on the material of poetry E. Evtushenko, A. Voznesensky, B. Akhmadulina)] / O. S. Mikhaylova // Integratsionniye protsessy i problemy mezhdistsiplinarnogo vzaimodeystviya v sovremennoy nauke : materialy Mezhdunar. nauch. konf. – Tomsk, 2006. – S. 332–349.
 19. *Modestov V. S.* Khudozhestvenniy perevod : istoriya, teoriya, praktika [Art translation : history, theory, practice] / V. S. Modestov. – M. : Izd-vo Lit. in-ta im. A. M. Gorkogo, 2006. – 463 s.
 20. *Naumov V. G.* Yavleniye motivatsii slov v sisteme dialekta [The phenomenon of motivation of words in the dialect system] : dis. ... kand. filol. nauk / V. G. Naumov. – Tomsk, 1985. – 297 s.
 21. *Pinezhaninova N. P.* Individualniy stil i zvukovaya organizatsiya poeticheskoy rechi [Individual style and sound organization of poetic speech] / N. P. Pinezhaninova. SPb. : Izd-vo SPb., 1999.
 22. *Polubichenko L. V.* Filologicheskaya topologiya : teoriya i praktika [Philological topology : theory and practice] : dis. ... d-ra filol. nauk / L. V. Polubichenko. – M., 1991.
 23. *Revzina O. G.* Poeticheskiy idiolect [Poetic idiolect] / O. G. Revzina // Ocherki istorii yazyka russkoy poezii XX veka. Poeticheskiy yazyk i idiostil. Obshchiye voprosy. Zvukovaya organizatsiya teksta. – M., 1990.
 24. *Surganova T. V.* Topologiya poezii i prozy Redyarda Kiplinga [Topology of Rudyard

- Kipling's poetry and prose]: dis. ... kand. filol. nauk / T. V. Surganova. – M., 2010.
25. *Sypalo Ye. YU.* Rol motivatsii v sozdanii idiosilya (na materiale poezii M. Tsvetaevoy) [The role of motivation in creating idiosyle (based on M. Tsvetaeva's poetry)] / Ye. YU. Sypalo // *Filologicheskiye issledovaniya: sb. st. molodykh uchennykh.* – Tomsk : Izd-vo TGU, 2000. – S. 152–158.
 26. *Tvorcha spadshchyna Lesi Ukrayinky* [Lesia Ukrainka's Creative Legacy] [Elektronniy resurs]. – Rezhym dostupu : <http://lesya.artiweb.org.ua/works/verses/index.html>.
 27. *Chernukhina I. Ya.* Osnovy kontrastivnoy poetiki [Fundamentals of Contrastive Poetics] / I. YA. Chernukhina. – Voronezh, 1990. – 198 s.
 28. *Shtayn K. E.* Garmonicheskaya organizatsiya poeticheskogo teksta [Harmonic organization of the poetic text]: avtoref. na soiskaniye uch. stepeni d-ra filol. nauk / K. E. Shtayn. – SPb., 1994. – 39 s.

Савчук Н. М. *Мотивационно связанные слова как средства репрезентации индивидуального стиля автора (на материале поэтических текстов Леси Украинки).*

В статье рассмотрена ключевая мотивационная триада, предложенная И. А. Блиновой: мотивированность – мотивационно связанные слова – внутренняя форма слова; представлены определения понятий “поэтический текст”, “индивидуальный стиль автора” в современном языкознании; прослежены мотивационно связанные слова в поэтических текстах Леси Украинки, которые свойственны ее индивидуальному стилю.

Ключевые слова: *мотивационная триада, мотивированность, мотивационно связанные слова, внутренняя форма слова, Л. Украинка.*

Savchuk N. M. *Motivationally bound words as means of representation of individual style of author (based on material of poetry texts of Lesya Ukrainka).*

The article deals with the key motivational triad proposed by I. O. Blinova: motivation – motivationally bound words – the inner form of the word; the definitions of the concept “poetic text”, “individual style of the author” in modern linguistics have been given; motivationally bound words that correspond to the individual style of Lesya Ukrainka in her poetic texts have been traced.

Motivation is a structural-semantic property of a word, which makes it possible to realize the interdependence of its meaning (semimes) and sound (lexeme) based on the correlation with linguistic or non-verbal reality. In this case, motivation as the property of the word has such special means of expression as motivationally bound words and the inner form of the word. Motivationally bound words have been in the center of attention, which, as a rule, implement the systemic-creative function of the language, provide the integrity of its verbal framework (O. I. Blinova).

Poetic text is a special form of communication that reflects a certain model of the world, represented in accordance with the aesthetic concept of the author. The individual style of the author is “specific language features of a particular bearer of the language” (V. A. Vinogradov), which play a special role in poetry, where the ratio of general and individual stylistic characteristics is fundamental; this is “author's manner” and “individual writing of the writer” (V. S. Modestov).

Keywords: *motivational triad, motivation, motivationally bound words, internal form of the word, L. Ukrainka.*